

ГОВОР ЗА МЕДИЈЕ

Говор за масовне медије (*mass media*) представља нарочито искушење, које захтева сасвим специфичну врсту беседничког обраћања. Оно у основи представља обраћање масовном аудиторијуму, али је он другачији од Ле Бонове масе, јер су примаоци порука физички раздвојени. Ипак, многа правила реторике падају пред узбуђењем и изазовом укљученог новинарског диктафона, микрофона или камере. Свест да је аудиторијум коме се беседник у том случају обраћа дисперзиван - дифузан, потпуно разнородан и веома бројан, повећава захтеве како у погледу садржине, тако и у погледу форме говора. Истовремено, нарочито код мање искусних говорника, тај облик комуникације повећава трему због тога што ће му се „цео свет смејати“ уколико нешто крене како не треба, као и због честе агресивности новинара, недостатка расположивог времена, журбе и панике, низа техничких прохтева и бројних других притискајућих околности које се у редовним говорним ситуацијама не појављују. Истовремено, свесно или подсвесно, говорник има у виду колика је данас моћ медија и у којој мери се повећава одговорност за изговорену реч уколико се саопшти преко њих. Јер, медијска слика стварности често је важнија од саме стварности.

Додатни проблем код ове врсте говора је у томе што су захтеви у многоме различити код појединих врста масовних медија. Говор за писане медије (интервју) битно је другачији од говора за електронске (а при том су разлике такође веома велике између говора за радио и онога на телевизији). Уз то, некада се они комбинују (конференција за штампу). Дакле, поред тога што у говору за медије многи од општих беседничких савета не важе у потпуности, није могуће давати ни универзалне савете за медијски наступ, јер савети зависе од његове врсте. Због тога овде издвајамо три најтипичније ситуације: говор за новине, говор за радио и говор на телевизији. Они који се често морају обраћати медијима, попут портпарола и менаџера за односе са јавношћу, пролазе кроз посебне припреме, постоје бројне публикације и бројни курсеви који их томе подучавају и тренирају. Овде зато нудимо основне оријентире, који могу послужити првенствено онима који ће се само повремено суочавати са овим новим, специфичним беседничким изазовом.